

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Brassó, színház-utca 95. sz. a.,
1. em. hátul az udvarban,
hol a szerkesztő hétköznapi délelőtt
10—12 óra között,
és Bolonya, mester-utca 325. sz. a.,
hol minden délután található.
A lap szellemi részét illető min-
den közlemény, valamint
az előfizetési pénzek és hirdetések
bérmentesen ide küldendők.
Kéziratok vissza nem adtnak.

BRASSÓ

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.
MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban; Budapesten: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát; Bécsben: Daube G. L. s. társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppel Alajos, Dukas M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. s. társa hirdetési irodájában.

107. szám.

Brassó, Csütörtök, szeptember 16-án.

II. évfolyam 1886.

Posztóiparunk.

A romániai vámháboru különösen posztóiparunkra lesz nagyon kedvező hatással. Igaz, hogy e téren is pillanatnyi csapással kell küzdenünk. Ámde ez csak pillanatnyi s a posztóiparra a legjobb idők még csak most fognak következni.

Az állam szükségleteit innen fedezi. Részben már jelenleg, részben majd érvényben levő szerződésai lejártával. Társulatok, vasutak, vállalatok mind ide fordulnak most, hogy szükségleteiknek innen való fedezésével hozzájáruljanak iparunk lábraállításához.

De még nagyobb a kereslet kereskedők és magánosok részéről. A szállítási szükségletek — a mennyiben azok rendesen durvább szövetek — nagyobbára nem okoznak nehézségeket. Ámbar ezeknél is megtörtént már, épen legutóbb a m. kir. államvasutak szállításánál, hogy a posztósok legnagyobb része a finomabb munkára nem vállalkozhatik s így a java a munkának mégis csak egy-két iparos osztályrésze lesz. Elvégre azonban szállításoknál van finomabb és durvább szövet s jut abból egyiknek is, másiknak is valami.

Egész másként állanak azonban a viszonyok a kereskedővel és egyesekkel. Ezek divatos posztókat kívánnak; olyant, minőt Brinnből vásárolhat magának tetszés szerint. Erre pedig posztósaink általában nem képesek. — Egyetlen gyárunk van, a Scherg-féle, mely e tekintetben a kívánalmaknak legalább részben megfelel. Teljesen ez sem, mert pl. az ugn. kamgarn-szövetet ez sem állithatja elő.

Igy azután mindenki csak Scherg-féle szövetet kíván, holott a többi — nem csekély számu — posztósunk csak ott áll, a hol volt.

Már pedig úgy nem lesz segítve rajtok. Igaz, hogy ennek ok az okai: miért nem haladtak a korrall? Ámde ha a baj már megvan, azon valahogy segíteni kell. Lehetővé kell tenni mindegyiknek, hogy a maga szakmájában minden tekintetben versenyképes legyen.

Annyiban már is mutatnak haladást, hogy nem ragaszkodnak többé az erdélyi durvább gyapjuhoz; hogy nem állítják többé, miszerint ők magyarországi gyapjuval nem dolgozhatnak, — sőt épen legnagyobb része ma már magyarországi finom gyapjut használ.

A baj kétféle. Először hiányzik nekik a szükséges szakismeret. Évszázadokon át egyenlő

anyagot termeltek. Ahhoz értenek is úgy, mint senki más. Azzal az áruval, melyet eddig Romániába vittek, nem versenyezhet velök senki sem.

Ámde divatos árukhoz — csekély kivétellel — nem értenek. S mit használ akkor az, ha szereztetik piac s nem képesek ezt kielégíteni? Ez csak blamage volna reánk nézve, de egyuttal csökkentené iparunk hitelét.

Hogy azonban ez irányban is versenyképesekké tétessenek, feltétlen szükséges ide egy posztószövő iskola, mely megtanítaná, utasítaná őket a szükségességekre. Ilyen van Nagyszébenben, van Segesváron. Ennek támogatása mellett nagyon gyorsan sajátítanák el posztósaink a szükséges ismereteket. Csakhogy ők egyelőre képtelenek ezt állítani. Jöjjön tehát segítségükre az állam.

A brassói kereskedelmi és iparegylet e tekintetben is tett már lépéseket, a mennyiben közbenjárt a miniszteriumnál ez ügyben. És valószínű, hogy sikere lesz. Igen csekély áldozattal segíthet a kormány ezen a bajon. Csak egy évre adjon nekünk segítyt; csak egy évig tartsa fenn ezen posztószövő iskolát. Ha jó és célszerű, akkor tartsák fenn posztósaink azt tovább. Ha nem jó, akkor kár a kormánynak meghozni ezt az áldozatot továbbra is.

Ezen szövőiskolánál alkalmazott gyakorlati szövőmester legyen szakember a gyapjú és gyapotszövésben. Adjon utmutatást a finomabb, divatos szövetek, különféle minták készítésére s honosítsa meg egyidejűleg a különféle bélésekre alkalmas gyapotszövészetet, előbbinek testvérét.

Hiszzük, reméljük, hogy a kereskedelmi miniszterium, a mely értünk eddig is annyit áldozott, meghozza ezen egy évi áldozatot is és ujabban behoznyítja a mi iparosainknak, hogy szívesen tesz meg értök minden lehető, csak törekedjenek maguk is.

Van azonban posztósaink legnagyobb részének egy másik igen nagy baja is, mely még akkor is akadály, ha a kormány állit is szövőiskolát. S a mig ők maguk ezen az akadályon nem fognak segíteni, addig hiába is állitana nekik az állam szövőiskolát. A baj az, hogy ők nem tudják a finom fonalat elkészíteni s így nem állithatnak elő egész finom szövetet.

Ezen pedig ők könnyen segíthetnének,

teljesen a maguk erejéből. Állítsanak azok, a kik e bajjal küzdenek — a kik mintegy tizenötven vannak — egy közös fonóműhelyt. Erre nézve is van már egy igen előnyös ajánlatunk. Az érdekeltek adjanak épületet s gondoskodjanak vizerőről és kötelezzék magukat, hetenként 1000 kiló fonalat átvenni. Megfelelő épület berendezve már vizerőre szintén volna. Csak ki kellene bérelni. A többiről az illető ajánlattevő gondoskodnék. Heti 1000 kiló fogyasztás mellett a fonálnak oly olcsó ár volna szabható, mely mellett még azoknak sem lesz érdemes otthon készíteni azt, a kik erre berendezvék.

Ez égető szükség a posztósokra. E nélkül meg lesznek nyomorítva s nem fognak soha sem versenyképesekké válni. — Szövetkezzenek tehát az érdekeltek. Közös akarattal és egyetértéssel igen gyorsan elháríthatják maguktól ezen akadályt.

Bulgáriában a helyzet Sándor elutazása után nagyon válságos lett. Az ideiglenes kormány a porta oldalát keresi.

Minden jel arra mutat, hogy az angol kormány erősebben fogja hangsúlyozni politikáját. Az angol körök élesen pillantanak Ázsia felé, mert attól tartanak, hogy Oroszország újabb csapást készül Anglia ellen mérni és azt hiszik, hogy Anglia nem védekezhetik jobban, mintha Oroszországot Európában foglalkoztatja.

Szófiába szept. 12-én megérkezett az orosz válasz a regenség öt pontból álló kérdésére. A regenség elismerésére vonatkozó kérdésre igenlőleg felelték, azon kikötéssel, hogy az nem tanusit ellenséges magatartást és pártatlanul gondoskodik az általános jólét, rend és nyugalom következményeiről. Az új fejedelem szabad választására vonatkozólag ez a válasz: E kérdés fölvetése a szenvedélyek lecsillapultáig inopportúnus. Arra a kérdésre, hogy Oroszország támogatni fogja-e a teljes uniót, az a válasz adatott, hogy Oroszország kész Bulgária boldogságán munkálkodni, ha a bolgárok letesznek arról a gondolatról, hogy követelményeiket erőszakosan vigyék keresztül, mi az országot kritikus helyzetbe dönti. Azon kérdésre, mit követel Oroszország, hogy a régi barátságos viszony helyreálljon, az válaszlatatik, mikép ez a regenség hűségétől és nyíltszívűségétől függ, melynek főadata a mult eseményeket elfelejteni. A kölcsöngarancziának kérdésére Szent-Pétervárról kitérőleg válaszlatok, kijelentve, hogy az összes többi kérdéstről csak akkor lehet majd beszélni, ha a krízis elmúlt.

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

Azért az egy mosolyért.

(Eredeti tárcza.)

Nagy keserűség tölté el Száraz István szolgabíró ur lelkét. Hogyne! Az egész világ ellene esküdött. Milyen neve van? Száraz, — brr! S még hozzá István. Ha már az első az apjától származott reá, találak volna a löcsei kalendáriomban Elemér, Tihámér, Árpád stb. nevet is. Miért épen István — Pista?

Ez nem elég. Az az arc; az a mogorva tekintet, borzas szemöldök, három ránczczal tarkított homlok, nagyon is Mátyás királyos orr, előre ugró, hegyes állkapocs oly kinézést ad az arc urának, hogy a kaczagó arcot mogorvára, a mogorvát meg kaczagásra készíti.

Ezért a nagy keserűség Száraz uram lelkületében, nagy bánat szívében.

Szív? ... Az ő szíve is merészelt egyszer hangoztatni, az ő ajka is merte susogni ezt az édes szót: „szeretlek!” Az ő érzelme is ki akart kötni a boldog házasság révében. Ő is úgy tett, mint sok más. Felvette legszebb attiláját, végig ránczos lajos eszmáját, kipödrte bajuszát és beállított Varjasnéhoz, megkérendő a szép Berta kezét.

Ne is kérdezzük tovább. Borzasztó! Hogy néz-

zen előbb a tükörbe. Hát tehet ő arról, hogy oly ábrázattal áldotta (verte talán?) meg az Isten!

„Nézzen a tükörbe.” Belenézett s eldobta, hogy ezer darabban csörömpölt szét. „Nézzen a tükörbe.” Vett másikat, harmadikat: mind az első sorsára jutott.

Huszonnyolcz éves volt akkor; három X nehezdedett vállaira azóta, de ez idő alatt, ha dobanni merészelt az a kis husdarab oldalbordája alatt: egy tekintet a tükörbe — s meggyógyult. „Rút vagy, viszsztataszitóan rút”, kiáltja a tükör, susogja a falevél, locsogják a habok, s ha mérgében toppant, egy-egy kavicsdarab gurul tovább, hangosan zörögve: „rút, rút, rút.”

Családja nem lehetett, de van egy rokona. Siheder még, erre száll majd vagyona. Pedig gyűlöli, — szép, daliás és Don Juan, s mintha csak növelni akarná keserűségét, Varjas Bertának csapja a szelet. Nem a „tükörnek” (mint ő nevezi), hanem szép leányának. Szakasztott az anyja.

— Gyűlölöm, miért nem az enyém!

Gyűlölt is Száraz uram mindent és mindenkit, a mi, vagy a ki szép volt. Ha megürült diurnista állomásért folyamodtak hozzá, meg se nézte az ajánlólevelet. Legjobb ajánló levél az arc, — s elvéhez híven hivatalában egész „rutak kertjét” alapított.

Minden hónapban szemlét tartott köztük. Nem munkájuk, de fizonomiájuk közt. Most is mérges, hogy

egy ipseje meg talált hizni és most kisimult arczával elrutítja a gárdát. Elcsapta; majd jön másik.

Most is kopogtatnak. Száraz uram füle mellé teszi írószerszámát:

— Ujra köpög, ki az ördög lehet? — s ír tovább.

Az ajtó halkán nyílik s egy szép nő lép be. Száraz uram fel sem néz reá, úgy kérdi:

— No, mi kell?

Halk nevetés a válasz. Nevetés? Ez olyan valami, a mi Száraz uram irodájában még soha sem történt. Kiváncsian tekint fel.

— Mosolyog! mosolyog! Igazán mosolyog! — kiáltja önfelédten s örömeiben ugrásközzben feldönti a széket. — Mosolygott! mosolygott! — mormogja, elfeledve, hogy tanu is van jelen.

A szép nő megunta a dicsőséget.

— De kérem, szolgabíró ur ...

— Vagy úgy! Mivel szolgálhatok?

— Egy öcsém van, szeretném behozni diurnistának. Sovány koszt biz az, de annak sem való, olyan vásott, rossz.

— Mosolygott! mosolygott! ... Vagy úgy! ...

Küldje el ... holnap ... ma ... nem, küldje azonnal. Akezeptálva van. Akar előleget? egy, két hóra? egész évre? ... Mosolygott! — dörzsöli sovány kezét örömittasan Száraz uram, ki észre sem vette, hogy a szép nő kionsonva, protegáltjával már visszajött. Scoala - BCU Cluj-Napoca.

Megyei ügyek.

Brassó megye közigazgatási bizottsági ülése.

1886. szept. 15.

Brassó megye közigazgatási bizottsági ülése 14-én tartotta rendes havi ülését, melyen betegsége dacára gróf Bethlen András főispán ur elnökölt. A gyűlés csak igen rövid ideig tartott.

Az alispáni jelentésből kitűnik, hogy Ridély Róbert hűfaluasi segédszolgabíró állomásától lemondván, helyébe a főispán Jekelius Ágostont nevezte ki helyettes minőségben. A személybiztonság annyiban volt veszélyeztetve, hogy a hűfaluasi községekben verekedésből eredő négy súlyos testi sértési eset fordult elő, melyek közül egyik hirtelen halállal végződött. — A vagyonbiztonságot illetőleg jelenti az alispán, hogy a lefolyt hóban ismét négy lólopási eset fordult elő. Ezenkívül követettek el más apróbb betöréses lopások. Megdöbbentő, hogy a lefolyt hóban a megye területén tíz tüzeset fordult elő, különösen a falvakban, melyeknek okát nem sikerült kipuhatolni. A kár mintegy 4000 frtra becsülhető. Ellenben nagyon megnyugtató, hogy az aratás kedvező eredménnyel bevégeztetett.

A királyi ügyész jelenti, hogy a fogházak teljesen jó karban vannak, felszerelés kifogástalan, élelmezés kielégítő, egészségi állapot jó. A lefolyt hóban letartóztatva volt összesen 209 személy.

A kir. adófelügyelő számszerű jelentést tesz a lefolyt hóban befizetett adókról és hátralékokról, miből azon tapasztalatot nyertük, hogy az adófizetés a lefolyt hóban nem volt kielégítő.

A kir. tanfelügyelő jelenti, hogy a tankötelesek összeírása be van fejezve; hogy az áll. iskolák szeptember 1-ével megnyiták.

A tisztii főorvos jelentése szerint a lefolyt hóban az egészségi állapot jó volt. A Brassó városában uralkodott kanyaró teljesen megszűnt. A brassói m. k. állami főreáliskola néhány tanulója a szemésés köthártyalobb fordulván elő, addig — míg a miniszter ez iskola számára külön orvost nevezne ki, az alispán a megyei t. főorvost bízta meg ezen iskola egészségügyi viszonyainak ellenőrzésével s a szegény tanulók gyógykezelésével, elrendelve egyúttal a megye összes gyermekeinek megvizsgálását.

Egyik legnevezetesebb tárgya volt az ülesnek br. Huszár Károly, br. Kemény Kálmán és György Endre, mint vasútépítési elnökalkalmi engedélyesek beadványa, melyet lapunk más helyen közlünk. A bizottság ennek alapján az alispán elnökle alatt gróf Schweinitz Gyula, Gärtner Károly, Schnell Károly és Maager Ferencből álló bizottságot küldött ki, mely az említett folyamodókkal, vagy más netaláni társaságokkal lépjen érintkezésbe, tanulmányozza a kérdést tekintettel a brassó-rozsnyói pályára s tegyen a legközelebbi ülésnek jelentést, hogy az ügy már az őszi közgyűlés elé legyen terjeszthető.

Örvendétes, tudomásul vétetett a közlekedési miniszter azon leirata, hogy — habár a kolozsvár-brassói vonalon érvényben lévő menetrendjének újból való megváltoztatását ez idő szerint el nem rendelheti, — mindazonáltal intézkedett, hogy a f. évi október 1-én életbe lépő menetrend által az itteni érdekek lehetőleg kielégíttessenek.

Egyéb nevezetes tárgyai a gyűlésnek nem voltak.

Román lapszemle.

Schuselka emléket dr. Muresianu Aurél néhány vezércikkben örökítette meg saját lapjában. Az utolsó cikkben megemlékezik a magyarokról is. »A mit — így ír — Schuselka a német önzésről mondott, azt a magyarok önzéséről is mondá, a Lajthán innen egyeduralkodókról. Bámulta a magyarokat azon áldozatokért, a melyeket nemzetiségük védelmére tévénél, bámulta közöttük a szoros összetartást, de nem érté, hogy ilyen szép tulajdonokkal bíró nép, olyan igaztalan legyen az egyútt lakó népek irányában s hogy megtagadja a nemzetiségi egyéni szabadságot, holott saját szabadságukért a magyarok életüket is készek valának feláldozni.

Midőn a magyar lapok ellene támadtak azért, hogy a románok, szerbek, tótok és szt.-István koronája alatt élő más népek számára jogot követelt, Schuselka elszomorodva mondá: »Lám, minő hálátlanok a magyarok! Ezelőtt néhány évvel, midőn Magyarország közjogát védelmeztem Schmerling öszpontosító törekvéseivel szemben, a magyar sajtó magasztalt engemet, Jókai épen egy szép költeményt írt tiszteletre s nem volt Ausztriában a magyarok által tiszteltebb ember mint én. Ime, most midőn a magyar kormány önkényű rendszabályai ellen emelkedem fel a nemzeti-ségi kérdésben, a magyarok összezuznak, ha tehetnék.« A magyaroknak a románokhoz való viszonya, mondja tovább a dr. ur, felette érdekelte Schuselkát és sok ízben kifejezte csudálkozását, hogy olyan népes elem minő a románság, hogyan fosztathatott meg századokon át minden jogaitól. »Látszik,« — mondá a dr. urnak — hogy a románság egymás között meg volt hasonolva s e miatt nem volt képes erélyesen ellen állni a magyar fajnak.«

A románok és szászok 1848 beli egymáshoz viszonyát illetőleg igen jellemző esetet beszélt el, a mi vele történt Midőn mint menekült Németországban volt, több cikket írt az augsburgi német ujságban az erdélyi szászokról, védelmébe vevén őket a magyarosítás ellen, a mely mind erősebben lépett fel. »Brassó város tanácsa hálairatot küldött nekem 1848-ban, melyben egyebek között mondá: »Önt örömmel megválasztottuk volna érdemeért városunk díszpolgárává, de nem akartunk ezzel alkalmat adni, a mi aztán hasonló követelmények szülője legyen a köztünk lakó oláhok részéről — valachi.« — Mondottuk — folytatja a dr. ur — hogy Schuselka federalista volt meggyőződésből. Ő abban a nézetben volt, hogy a federalismus egyáltalán nincs hátrányára Magyarországnak függetlenségének s hogy még a dualismust sem zárja ki.

1868-ban így írt: »A magyarok megsemmisíték az erdélyi országgyűlést és vakságukban meg akarják semmisíteni a vármegyék önállóságát, azonban mégis szükségesnek találták Horvátországgal szerződést kötni és a nemzetiségeknek nemzetiségi törvényt adni. A horvátokkal való kibékülés és a nemzetiségi törvény nem elégségesek, de tényleg alapjai a federalismus elve elismerésének és kétségtelen, hogy a magyarok nemsokára kénytelenek leendene ezen elvnek engedményeket tenni, sőt nagyobbakat is. Szt. István koronájának országai mindig (?) föderatív birodalmat alkottak és részben alkotnak ma is és szükséges hogy teljesen azt alkossanak, ha arról van szó, hogy ez a birodalom föl ne bomoljék. Hogyan lehet tehát a federalismus Magyarországnak halálos ellensége?

Elég lesz ennyi lapunk számára dr. Muresianu tanulmányából. Megtanuljuk belőle, hogy a magyar elem megfosztotta a nagyobb román elemet minden jogaitól; de hol(?) mikor(?) és hogyan fosztotta meg(?) ezt találja ki a »Gazeta« olvasója. Nagyon érdekes dolgot mivelne a dr. ur, ha ezekre a kérdésekre felvilágosítással szolgálna, mert az a románok meghasonlása, a mit Schuselka emleget s a miről mi a történelemből megint egy kukkot sem tudunk, olyan költői kép, mint midőn a szép leány leszalott sziklavárából a völgybe és kőtenyébe rakta a szántóvetőt ekéjével, négy ökrével, béresével együtt s felrepült velük pl. a dévai várba.

Bizonyos, hogy minden gyermek bámult ezen a historián, épen úgy, mint Schuselka azon a jogfosztáson. Megtanuljuk, hogy Brassó város Schuselkát 1848-ban díszpolgárává választotta volna a magyar nyelv elleni tollharczáért, de nem merte ezt megtenni a brassói oláhok miatt, kik aztán szintén polgárjogot követeltek volna Brassóban. Nem tudná-e a dr. megmondani olvasóinak, hogy minő törvény alapján lettek a brassói románok Brassó polgáraivá?

De minek ezt megmondani? Nem elég, ha Schuselkára esküszik, hogy a románokat a magyarok fosztották meg minden jogaiktól s hogy előbb, utóbb kényszerítve lesznek a magyarok minden jogot visszaadni. Végre megtanuljuk, hogy a magyarok megsemmisíték a szebeni szász-román gyűlést, mit Schuselka Erdély országgyűlésének nevez s ez rettentő vakság volt. Kívánunk sok ilyen vakságot a magyaroknak. Ha az a federalismus olyan drága kincs, melyet az események fognak előbb-utóbb reánk kényszeríteni; talán mégis jobb lesz bevárni azt a szörnyű időt, a midőn erőszakkal fogják az események üdvözíteni Magyarországot. Addig hadd üdvözüljünk a magunk politikai meggyőződése szerint, s azt a federalismust tartsuk olyan valaminek, miről a román ezt szokta mondani: »Ecca dracu!«

Czenkalji.

Helyi érdekű vasutak.

Említettük volt, hogy Ugron Gábor orsz. képviselő Héjjasfalvától kiindulól tervezte az első székely vasutat, sőt közöltük is annak idején azon beadványt, melyet Háromszék megyéhez intézett.

Körülbelül ugyanezen vonalra, csak hogy más kiinduló ponttal terveznek báró Huszár Károly, báró Kemény Kálmán és György Endre is.

Nevezettek következő beadványt intézték Brassó megye törvényhatóságához:

Tekintetes törvényhatóság!

Méltóságos főispán ur!

Alólírottak előmunkálati engedélyt nyertek egy vasutvonalra, mely Szászrégenből kiindulva, Gyergyó-Ditrőn, Csik-Szeredán, S.-Sztgyörgyre jönne, s onnan a m. k. államvasutakhoz Földváron, Brassón vagy Ágostonfalván csatlakoznék, — egyúttal egy szárnyvonalra is Seps-Szentgyörgytől Kézdi Vásárhelyre. Szándékunkban van a csatlakozást, mint természetes végponton, Brassón eszközölni.

Felesleges ezen körülbelül 300 kilométernyi nagy hálózat közgazdasági fontosságát részleteznünk; elég-séges tisztán a tek. törvényhatóság szempontjából arra hívunk fel b. figyelmeket, hogy e vonal nemcsak gerince lesz az összes székelyföldi vasutaknak, hanem kizárólagos alapja is az összes moldvai csatlakozásoknak kedvezőbb idő esetén, s így sem Brassó város, sem Brassó megyére nézve egyáltalán nem lehet közönyös, hogy annak végpontja legyen.

Ez oly módon volna elérhető, ha vagy az egész megyei területen levő vonalrészt, a kökösi hidtól le Brassóig mintegy 15—17 kilometer hosszban külön kiépítené maga a tek. törvényhatóság, s az egységes üzlet és díjszabás céljából e vonallal lépne be a nagy hálózatba; vagy pedig, ha az építés, finanszírozás és üzlet végett egyesülne velünk és a többi érdekelttel egy részvénytársaságba.

Ezen utóbbi esetben ajánlatunk ez: Mi hajlandók vagyunk a többi érdekelt törvényhatóságokkal is egyetértőleg oly formán alakítani meg az egész vonalra a részvénytársaságot, hogy a belőlünk és a törvényhatóságok küldötteiből alakítandó létesítő bizottság elkészíttetné a részletterveket és költségvetést mindenik törv.-hatóság területére külön külön, e terveket és költségvetéseket felülvizsgálná s megerősítené a magas kormány. Már most e költségeknek fele része volna elsőbbségi részvények útján együttesen fedezendő, másik fele pedig törzsrészvények átvétele útján az érdekelttség terhét képezné.

Ezek szerint arra kérnők tisztelettel a tek. törvényhatóságot, méltóztassék az egész nagy cél elérésé végett a területére eső 15—17 klm. vonalrészhez hozzájárulását elvileg kimondani, a létesítő bizottságha egyúttal kiküldeni s a további teendőkről intézkedni.

— Terringettét! szép, csinos ficzko! Mindegy! . . . Mosolygott, nem mogorva, mint a többi. . . Mit áll itt? Menjen hivatalába, dolgozzék. Nem tudja, hogy mit? Hát pipáljon addig! ahhoz csak ért? Itt a pipám, ott a dohány. Szép pipa, jó dohány. Menjen!

Ez a mosoly nagy változást szült Száraz uram életében. Hivatalát elhanyagolta.

Hogyne! Hiszen a tükrő, falevél, habok s kavicssdarab mind azt mondja: »Mosolygott! Életedben először mosolyogtak reád!«

Az örökségre váró rokon havi kijárója egyre sovánnyabb lett, míg az új diurnista havonta fizetésemeletét kapott; pedig nem erőltette meg magát a munkában, lévén egyedüli dolga a pipázás. A szép pipából, jó dohánynyal, persze.

Száraz uram gondolkodott.

Igy telt nap nap után, év után év.

Száraz uram most szorgalmasan jár hivatalába, mint susogják, »végrendeletet írni.« Minden új nap szétlépte a már megírottat, írt másikat. Egy oldalon fogyott, más oldalon nőtt az összeg. A végrendeleti tanuk szomorúan rázták a fejüket, ha a rokon örökssel találkoztak.

Végre elérkezett a szomorú nap, midőn Száraz uram rezidenciáját a mennyekbe volt átteendő. Szomorúan gyülekeztek ágya mellé az ismerősök.

Az öreg nyugodt volt, elbucszott tőlük, aztán kis női arcképet nyomott száraz ajkaihoz, susogva:

— Mosolygott! Ő mosolygott! . . .

Mikor a végrendeletet felbontották, általános volt a csodálkozás (kivéve a két tanut).

»Minden vagyonom Fodor Berta urnő s öcsese Fodor Géza diurnista közt egyenlően osztassék meg. Rokonomat sem akarván kizárni, részére hagyományozok 50 forintot, mely összegből vegyen egy sírkövet nekem.«

A végrendelet utolsó passzusa így szólt:

»Azért az egy mosolyért!«

Cs. M—é.

Apróságok.

Nyaraló.

— Hova megy ön az idén nyaralni?

— En? . . . anyósomhoz!

— Nem találja kissé melegnek az ilyen tartózkodást?

— Ellenkezőleg! Anyósom látása mindig nagyon lehűt.

Ritkaság.

B. ur Monakóból jön haza. Felesége kérdezi:

— Mit hoztál nekem utazásodból?

— A legkritább dolgot a világon. Ilyesmit alig

hozott még ember Monakóból.

— Mi lehet az?

— Egy megmentett forint!

Bátrak vagyunk megjegyezni, hogy a magas postakincstár részéről a postaszállítási kötelezettség megváltására adandó általános összeg részünkről kilométer arányban a tek. törvényhatóság által fedezendő felépítési összegbe be fog számítani s hogy továbbá az építési összeg az ezen törvényhatóság területén létesítendő vonalon kilométerenként 20—24,000 frt között fog valószínűleg mozogni; és ekképen — kilométerenként 2—3000 frtra számítván a postakincstár hozzájárulását — a törvényhatóság hozzájárulása kilométerenként legkedvezőbb esetben 7000, legkedvezőtlenebb esetben 10,000 frt lesz valószínűleg.

Erős meggyőződésben lévén a felől, hogy ezen nagyfontosságú kérdés ma ily módon megoldható, s hogy a tek. törvényhatóság — saját, legvitalisabb érdekeinek helyes felfogásában — készségesen fogja hozzájárulását megajánlani ezen, oly fontos hálózat létesítésére, tisztelettel maradtunk alázatos szolgálai báró Huszár Károly, br. Kemény Kálmán, György Endre, előmunkálati engedélyesek.

Titkári jelentés

az „Erdélyrészi magyar közművelődési egyesület” 1886. aug. 29-iki rendes közgyűlésén.

(Folytatás.)

A helyesebb menetért későbbre hagyva az egyesületi irodának, mint a tisztikar munkája kifejtésének feltüntetését, érintjük — szárny-hegygyel — intézkedéseink legfőbb momentumait.

Egyesületünk nemcsak teljesen szervezve, de bevezetett tervvel is indul. Munkaprogramunk elkészülése egy e célra kiküldött 7-es bizottság s abból kiment 3-as albizottság érdeme. Első sorban dr. Concha Győző, dr. Szász Béláé és dr. Felméri Lajosé. Az 1885. november havi választmányi ülésben mutatták be a nagy conceptioju s apró részletekig menő munkát, melyet dr. Concha Győző tervelt, fogalmazott, — s mely sokszorosítottva hozzászólás, módosítás, bővítés végett szétküldetett az összes fiókok elnökségeinek, a választmányi tagoknak s oly férfiaknak, kik ily irányban a közélet terén munkásságot fejtettek ki. A címzettek pontról-pontra nagybecsű megjegyzésekkel kísérték a javaslat tételét.

A munkaprogram vidékenkénti részletes munkaprogramok kidolgozása végett megküldetett a fiókoknak s a magyar egyházak főhatóságainak, pástorkodásuk alatt álló egyházak és iskolák segélyezésre ajánlása végett. Ez alkalommal a munka egyöntetűsége és megkönnyítése végett alkalmas kérdőpontok állítottak dr. Felméri Lajos kidolgozásában és oly formán szóról-szóra elég tétetett Kossuth Lajos egyik késsőbb megismert postulatának, melyre elől hivatkozánk, s mely betűjében így hangzik:

„Meghatározni az actio terét, kijelölni, hogy mely községek vétetnek fel objectumul, ezeknek részletes statisztikáját összeállítani nemcsak népesedési, hanem gazdasági, kertészeti stb. tekintetben is tisztába jönni az iránt, hogy mik az elemek, melyekre számítani nem lehet; mik az akadályok, melyeket legyőzni kell, mik a szükségek s mik a helyi viszonyok által indikált segédmodok.”

A fiókok s egyházi főhatóságok részéről kapott válaszok egy ad hoc bizottsághoz tételnek, mely bizottság áll az összes szakosztályok elnökeiből, előadói-ból s választott egy-egy tagjából, feladatuk bírván, hogy a sürgősség szempontjából megállapítsa a teendők, a végzendő munka, segélyezés stb. sorrendjét, esetleg egy kultur-térképben foglalván össze a tervnek anyagi és erkölcsi erőnkkel egybevetett átnézetét.

Munkaprogramunk alap gondolata: — nincs miért titkot csinálnunk belőle — egybekapcsolni a szélességet az úgynevezett magyar megyéken át az alfölddel, az anyaállam testével, Budapesttel. E törekvésben az alapszabályokban bevalott kulturális és közgazdasági feladathoz képest közművelődési, közgazdasági vonalat, csereviszonyt akarunk létesíteni a mondott határpontok között. Főtámaszunk a római katolikus, ev. református, az unitárius, a lutheránus, az izraelita, görög katolikus és görög-keleti magyar egyházak templomaikkal s iskolaikkal, a társadalom s indirekte az állam a maga törvényes támogatásával. Közgazdasági irányban kizárjuk a vállalkozási jellegű pénzintézeteket s főfeladatunk inkább a gyámolítás, kezdeményezések elősegítése leendő Mindkét irány által ösztönző konfessiónk ez: kövérebb s jobbá tenni a népet. Erősebbé a haza és együvé tartozás megszentelő tudatában, mely a testi megszentelés után, az erkölcsi ember renaissance. S ha ezt politikának nevezi valaki, akkor a legártatlanabb humanista az a diplomata, kit a hazugság atyjának neveznek, s a legnagyobb politikus a Krisztus.

Kettős irányunkban kötelességnek ismerjük a fel-

öltet terület néprajzi megismerését, mit egy monographia megírásával velünk elérhetni.

E monographia tárgyában az irodalmi szakosztály egyik albizottsága dr. Kanitz Ágost elnöklete alatt részletes tervet dolgozott ki. Az igazgató választmány július 12-iki ülésében el is fogadtatott az s pedig nem önálló terjedelmes, tudományos munka, hanem népszerű, olcsó füzetes vállalat alakjában, az egyesület pénzbeli megterhelése nélkül. E kiadásra nézve reméli az egyesület, hogy akad vállalkozó cég. A műből évenként 6 füzet adatnék ki. A füzetek mindenike önálló lenne ugyan, de egymással szerves összefüggésben állana. — Jól mondá e monographia bizottságának egyik tagja: hogyan ismerjen minket az anyaállam, midőn mi nem ismerjük magunkat!?

Tevékenységek jó részét vették igénybe azon nehézségek, melyek törvényeink és szabályaink megalkotása körül fölmerültek. Ügyrendet dolgoztunk ki, szem előtt a komplikációk elkerülését s a vidéki egyesületekkel való egyöntetűséget tartván. E rövid, átlátszó szabályzat alapján szervezkedtek s alakultak meg elnökségeink, jogukban állván saját alkalmazott ügyrendet dolgozni ki, a mint hogy többen tették is.

Az alapszabályok némely homályosságait, melyek a kezelésben a legnagyobb zavarokat idézték volna elő, átiratokkal igyekeztünk tisztázni. Így megegyeztünk a vidéki elnökségekkel abban, hogy a 25% fölhasználatása csak a fiók által gyűjtött rendes és pártoló tagdíjakra terjed ki s az időpont, melytől a fölhasználatás kezdetét veheti, 1886. jan. 1. s pedig csakis az ez időponttól esedékes tagdíjak után.

Pénztárkezelésünk az alapszabályok utasításához képest külön kidolgozott szabályzat szerint történik. A kezelés menete különben ez: Minden pénz a működő alelnök, vagy titkár által vétetik át, kik az összegeket naponként a 2000 frt övadékot letett pénztárnokhoz utalják. Pénztárnok a 2000 frt övadékkal szemben a kézi pénztáron 500 frtnál többet nem tarthat, hanem az átvett összegeket szintén naponként a választmány által előírt pénztárazetékbe helyezi, ugyancsak a választmány által meghatározott arányban. A betéti könyvek az egyesület 305 frttal vásárolt Wertheim-szekrényébe helyeztetnek, mely szekrényünk, biztonság okáért, a város-házán van elhelyezve s melynek ellenőrző kulcsa a működő alelnöknél áll. A vett összegek tételenként lehetőleg 24 óra alatt először is hirtapilag nyugtáztatnak, s pedig mindhárom kolozsvári napilapban egyszerre, azonkívül, hogy a nagyobb gyűjtések a fővárosi, vagy megfelelő vidéki lapokba is megküldetnek; azután elkönyvelés után külön személyi nyugta megy mindenkinek. Az egyes hírlapi számok is megküldetnek. Pár nappal előbb a 17-ik kötet nyugtakönyvet fejeztük be, melyekből k. b. 13 ezer drb nyugtát küldöttünk szerte. Erdemleges reklamáció egyetlen egyszer sem érte a kezelést. — Különbön kétfelé szakítva a pénztárkezelés és az elkönyvelési ágat, a takerékpénztárba helyezett összegek további sorsa eddig egy esetben nagyobb mérvű papírvásárlás volt, jövőre nézve pedig, hogy mint legyen, arról határozni épen a közgyűlés további feladata. A papírokat előzetes gondos utánjárás után, február hóban vásároltuk s pedig 32,825 frt értékű magyar papírradékat kötvényt.

A pénztárnok a választm. elé havonta az ellenőr által ellenjegyzett számadást terjeszt, — a vidéki fiókok pedig havonta küldik be összegeiket s év végén zárszámadásukat. Az 1885. évi zárszámadások átvizsgálata, a 25% levonására vonatkozó némi tisztázás fontartásával rendben levőnek találtattak. A nyilvánartási ágban az aláírók neveinek olvashatatlansága s a beküldött összegek pontatlan jelzése oly kinos oldala az egyesületi életnek, melyről ki benne nincs, fogalommal se bírhat, s melynek áldatlanságát illusztrálja, hogy sokszor 1 frt miatt 5—6 levelet kell váltani, a fennakadás és körülményesség munkaerőben s anyagban felemésztrvén az egész frtot. A német kanczellárnak igaza volt, midőn az irni tudást az ember szeretét követelményének deklarálta. Meg kívánja jegeezni, hogy a fiókra nézve szintén a központi szabályzat az irányadó: e tekintetben azonban lényeges változtatások vannak készülöben s általában a fiókok és központ közötti egyöntetűség létrehozása már csak az idő és nyomtatványi papír kérdése.

Műt évi zárszámadásaikkal nem küldték be a gyűjtött összegeket az alsófehérm. és hunyadm. vál.; miután e két választmány sajátos megalakulása és szervezkedése az összegek takarékpénztárba helyezését követelték, az illető intézetek pedig 6 havi fölmondást várnak. Az összegek felől azonban mind két vál. kelőképen és hitelesen igazolta magát. Pénzelhelyezés végett különben több erdélyrészi pénztárat fordult a választmányhoz, pl. Brassóból, Hátszegről, M.-Láposról, sőt a Királyhágón tulról is; azonban a

vál. a közgazd. szakosztály s a fiókok megalakulása előtt tanácsadó közeg hiányában, legutóbb pedig a közgyűlés elvi határozata nélkül e kérdésbe belemenni nem érezte magát jogosultnak.

(Folytatása következik.)

Helyi és vidéki hírek.

Gyűlés. Az „Erdélyrészi magyar közművelődési egyesület” brassómezei fiókegyletének választmánya f. hó 17-én, pénteken, d. u. 2 órakor a magyar kasszinó helyiségében gyűlést tart, melyre a t. tagok s alapítók tisztelettel meghívattak. A gyűlés fontosabb tárgyai: az óvoda-ügy, a fiókegylet közgyűlésének megállapítása; rendes folyó ügyek.

Brassó város képviselője tegnap d. u. gyűlést tartott, mely estéli 7 óráig tartott. Tér szűke miatt a gyűlésről csak jövő számunkban referálhatunk.

Rabmunka Ausztriában. Az osztrák cs. kir. kereskedelmi és igazságszolgáltatásügyi miniszterek között régóta folynak már tanácskozások a rabmunkák szabályozása és korlátozása tárgyában, melyek az osztrák ipart igen nagy mértékben sújtják. Most végre eldőlt ezen fontos kérdés is, a mennyiben a fegy- s fogházak magánrendeléseket ezentul el nem fogadhatnak s a fegyházi ipartermékek ezentul kicsinyben nem adhatók el.

Rablógyilkosság. Sz.-Kir.-Szabadján f. hó 9-én éjjel állítólag birkalópók jelentek meg Molnár Lajos lakásán éjjeli 12 órakor. A zörejre az istállóból 3 legény a házhoz tartozók közül kiment, azonban az őrt álló rabló reájuk lőtt. E pillanatban az egyik legény, Pósa Dani halva rogyott le. A lövés zajára többen elősiettek, a rablók megugrottak s ez ideig nem sikerült őket kézrekeríteni.

Sztrájkoló tanítók. Abauj-Szántóról írják, hogy az ottani tanítók az ipartanoneziskolai bizottság által felajánlott díjazást — egy tanítóért 1 forintot — kevésnek tartván, az ipartanoneziskolában való tanításra, egynek kivételével, nem vállalkoznak.

Borzasztó szerencsétlenség egy templomban. A bucsujárásokról híres radnai templomban nagy szerencsétlenség történt, mely számos embernek megsérülését és még nem tudni hánynak halálát okozta. Midőn 12-én reggel 6 órakor az első mise tartatott, egyik mellékoltárnak viaszgyertyákkal körülvett terítője lángett kapott és egy asszony kendője is meggyuladt. Ekkor valaki elkiáltotta: „Ég a templom,” mire oly borzasztó zűrzavar, ijedség és tolongás támadt, hogy a kimenekülés az ajtóknál lehetetlen volt. Az organa karzatjáról jajveszéklések közt sokan leugrottak az összeszorult tömegre. A sebesültek száma százakra rug. Eddig sok ember holttestét találták meg.

Nagy felhőszakadás Kassán. Kassán, a Hlinik lejtőjén óriási felhőszakadás volt. A viz romboló sebhességgel borította el a Rózáha-hegy alján elterülő József-külváros Szarka-, Cserebogár- és Békazug-utczát s a házakon keresztül tört utat a Szepsi-ut és a nagy térségű külsétány egész hosszában. Az ár több házat egészen összerombolt és egy Petrik István nevű fiút csak nagy nehezen lehetett az áradatból kimenteni. A vész színhelyén Mihalik Béla rendőrfelügyelő jelent meg elsőnek, ki a lakosok kiköltözése iránt azonnal megtette a szükséges intézkedéseket. A külsétány viz alatt áll. — A Kassától délnyugatra fekvő Miszloka községben is felhőszakadás volt, mely szintén nagy károkat okozott.

Törvényeszéki csarnok. A brassói királyi törvényeszek mint II-od foku bíróságnál 1886. évi szeptember 16-án tartandó nyilvános bünyügyi ülésben következő ügyek adatnak elő: Jak. bfi Gergely és társai ellen könnyű testi sértésért; Komanics György és társai ellen hamis eskü letételért; Chichernéa Paraskiva Achim ellen becsületsértésért; Taflan Juon ellen könnyű testi sértésért; Stojka Nicolae Achim ellen tulajdon elleni kihágásért; Vakáriu Juon Sarika ellen könnyű testi sértésért; Lakatusiu Andreiu és társai ellen becsületsértésért; Dávid Ilon János ellen becsületsértésért; Gödri Mihályné ellen becsületsértésért; Erdélyi Márton ellen becsületsértésért; Puscariu Alexandriu ellen becsületsértésért.

Nemzetközi vámtarifa-hivatal. A belgiumi kormány közelebb egy új és kitűnő eszmének adott kifejezést. Indítatva a kereskedelmi osztály azon általános panasztól, hogy mily nehéz felvilágosítást nyerni a vámtételekről, melyeknek az egyes cikkek külön-böző országokban alá vannak vetve, az említett kormány elhatározta Brüsszelben felállítani egy nemzetközi hivatalos vámtarifa hivatal. E hivatal összeköti tetésbe lép az összes kormányokkal és ez utóbbiak közölni fogják a hivattal az érvényben lévő vámtarifákat és hivatalosan értesítik az esetleges módosításokról. A kormányok közös számlájára e hivatal kiadja az összes vámtarifák gyűjteményét francia nyelven. A belgiumi kormány eddig kötelező ígéretet kapott: Nagy-Britannia, Oroszország, Spanyolország, Románia, a Svájc és Mexikó kormányaitól; Német- és Ausztria-Magyarország még nem nyilatkoztak, reméljük azonban, hogy kormányunk is támogatni fogja Belgium szándékait, mert az összes érvényben levő tarifák gyűjteményes kiadása valóságos szerencse lenne az érdekelt kereskedői világra.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Szterényi József.

Szám 3032/1886.

(406) 1-1

Hirdetmény

az üresnek bejelentett lakosztályok újra kibérlését illetőleg.

A tekintetes királyi adófelügyelőségnek folyó évi február hó 16-án kelt 13134. szám alatt ide átkerült rendelete folytán a háztulajdonosok az 1883. évi XLIV. törv.-cikk 12. §-a f. pontja értelmében ujjolag arra figyelmeztetnek, hogy ha az üresnek bejelentett lakosztály újra kibérlését vagy használatát a változás beálltát követő tizennégy nap alatt be nem jelentik, szándékos megrövidítést követnek el, mely az 1883. évi XLIV. t.-cikk alapján a megrövidítésnek kitett összeg 1—8-szorosáig rovatik meg. Együttal arra is figyelmeztetnek a háztulajdonosok, hogy a laküresedési avagy újrakibérlési jelentésben a lakosztályt körülményesen leírni (hogy földszinti, utcái vagy udvari, emeleti utcái vagy udvari lakás-e, és hány lakrészből áll) kötelesek.

Brassó, 1886. szeptember hó 10-én.

A városi adóhivatal.

Szám 6760.—1886, végreh.

Árverési hirdetmény.

A brassói kir. járásbírói végrehajtó részéről közhírré tétetik, miszerint a brassói kir. járásbírósnak 6760./1886. számú végzése folytán *Hentze Richard* ellen 381 frt 63 kr. és 278 frt 34 kr. tőke s járuléka erejéig *Baiersdorf és Biach* részére bírósággal lefoglalt több rendbeli ingóságok, jelesen butorok és ruhakészletek 694 frt becsértékben Brassó város helységben nevezett alperes lakásán

folyó 1886. évi október hó 2-ik napján délutáni 2 órakor a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett nyilvános árverés útján el fognak adni.

A lefoglalt ingóságok netaláni elsőbbségi igénylői figyelmeztetnek, hogy jogait alólírt kir. bírósági végrehajtónál az árverés kezdetéig szabályszerűen érvenyesítsék, mert különben igényeik figyelmen kívül fognak hagyatni.

Brassó, 1886. szept. hó 13-án.

(408) 1-1

Winkler András,
kir. bírósági kiküldött.

Szám 540. m. 1886.

Pályázati hirdetmény.

Brassó megye helyfalu járásához tartozó Pürkerecz nagyközségben a községi állomás lemondás folytán üresedésbe jövén, — ezen állomásra, melylyel 400 forint évi fizetés, természetbeni lakás a hozzátartozó melléképületekkel, továbbá faizási és legeltetési jog, valamint a magán munkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjazás van összekötve, ezennel pályázat hirdettetik.

Pályázni óhajtok felhivatnak, miszerint az 1883. évi I. törvény 6. §-a értelmében szabályszerűen felszerelt pályázati kérésüket alattírt főszolgabíróhoz folyó évi október hó 9-éig annyival bizonyosabban adják be, mivel elkészült pályázatok nem fognak tekintetbe vétetni.

Hosszufalu, 1886. szept. hó 9-én.

(403) 1-3

Henter Gábor,
főszolgabíró.

Egy tenyészkandisznó,

mely a brassói mezőgazdasági kiállításon kitüntetéssel nyert, valódi Baasner faj, 1½ éves, eladó. — Bővebbet e lapok kiadóhivatalában.

(398) 2-2.

Üzlethelyiség-változtatás!

Alólírt bátorodom a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, miszerint

Czipő-üzletemet

folyó évi szeptember hó 29-től fogva a Nagy-utca és Czérna-utca sarkán lévő 493. sz. a. házba fogom áthelyezni, a hol is a t. közönség eddigi szíves pártfogását tisztelettel kérem.

Molnár Zs. megbízottja:
Bíró Gyula.

(409) 1-3

„EUROPA“ SZALLODA

BRASSÓ,

belváros, Klastrom-utca 11. sz. a.

ujjonnan építve az 1885. évben, minden lehető modern csinnal kiállítva s legnagyobb kényelemre berendezve.

Vendéglő és sörcsarnok a házban.

Szálloda-társaskocsi (omnibus) a vasúthoz.

Egyetlen kényelmes szálloda a belvárosban, a főpiac közvetlen közelében.

BARTHA R.

Lakások.

Buzasor 559. szám alatt két szép világos szoba, melyekben most egy ügyvédi iroda van elhelyezve, **szt. Mihály-napjától fogva**, — továbbá 2 szoba s konyha azonnal kiadók.

A lakások külön-külön bejárattal ellátva.

Bővebb megtudható

(176) 19

VASADI JÓZSEF
háztulajdonosnál.

Budapester Tagblatt.

Am 1. Oktober beginnt ein neues Abonnement auf das

„Budapester Tagblatt“

und wir laden deshalb die deutsch lesende Bevölkerung Ungarns zur Pränumeration auf unser Blatt ein.

Für die Vortrefflichkeit unserer Zeitung spricht nicht nur der Umstand, daß unter der redaktionellen Leitung des gewesenen Reichstags-Abgeordneten Carl Grecks die hervorragendsten Politiker und Schriftsteller unseres Vaterlandes zu den Mitarbeitern des

„Budapester Tagblatt“

zählen, sondern auch die Thatsache, daß unser Blatt von Monat zu Monat an Ausbreitung gewinnt und heute zu den verbreitetsten Journalen der Hauptstadt gehört.

Von den Mitarbeitern im politischen Theile unseres Blattes nennen wir die folgenden Namen: Graf Albert Apponyi, Stefan v. Bittó, Graf Aurel Dessewffy, Clemens Ernusz, Franz Fenyvessy, Béla Grünwald, Emerich Hódossy, Ferdinand Horánszky, Ludwig Horváth, Paul Királyi, Albert Kovács, Paul v. Somssich, Ladislaus Tomcsányi, Emerich Veszter, Adolf Zay, Graf Robert Zselinszky.

Im Feuilleton veröffentlichen wir Arbeiten von: Kornel Abrányi jr., Emil Abrányi, Madame Adam [Juliette Lambert] in Paris, Gerhard von Smyntov in Berlin, Anton Edlinger in Meran, Helene von Beniczky-Bajza, Graf Nikolaus Bethlen, Jules Claretie in Paris, Gregor Csiky, General Richard Gelich, Hieronymus Lorm in Dresden, Koloman von Mikszáth, Emil Peschikan in Frankfurt a. M., Elise Polko in Denz a. R., Gräfin Anna Pongrácz in Wien, P. A. Rosegger in Graz, Leopold v. Sacher-Masoch in Leipzig, Thomas Szana, Dr. Ludwig Tolnai, Emil Mario Vancano in St-Pölten, Hermann Vambéry, Soham Vajda u. A.

Besondere Aufmerksamkeit widmet das

„Budapester Tagblatt“

den „Tagesneuigkeiten“, der „Gerichtshalle“ u. den Vorgängen in der Hauptstadt überhaupt, und die zahlreichen erprobten Berichterstattefernen unser Blatt in den Stand, über jedes interessante Ereigniß die ausführlichsten u. verlässlichsten Berichte zu publiziren. Mit großer Aufmerksamkeit werden alle bemerkenswerthen Vorgänge in Ungarn verzeichnet und die Rubrik

Aus der Provinz

erfreut sich des größten Beifalls.

Bemerkt muß noch werden, daß das

Bud. Tagblatt

täglich mindestens zwölf Seiten, an Sonntagen mindestens sechzehn Seiten [großes Format] umfaßt und daß die Romanbeilage stets die bemerkenswerthsten Werke der Weltliteratur publizirt.

Am 1. Oktober beginnen wir mit der Veröffentlichung eines interessanten und geistvollen Romans

„Die Theaterprinzessin“ v. Robert Byr, welchem Werke ein spannender franz. Roman:

„Paula“, von Hector Malot

folgen wird. In rascher Folge werden sich die- sen Werken anschließen:

„Die Sünden der Väter“, v. E. Sloet und ein im besten Sinne des Wortes sensationeller Roman:

„Zug Nr. 17.“ v. Jules Claretie.

Im Laufe des nächsten Jahres folgt dann:

„Die Seelenfängerin“ v. Sacher-Masoch.

Neu eintretende Abonnenten, welche das „Budapester Tagblatt“ vom 1. Oktober d. J. auf drei Monate abonniren, erhalten die Zeitung im Monate September

G r a t i s

nachgeliefert. Die Abonnementspreise betragen:

Ganzjährig . . . fl. 14.—

Halbjährig . . . fl. 7.—

Vierteljährig . . . fl. 3.50

Monatlich . . . fl. 1.20 (407) 1-3

(399) 1-2

Koritnicza.

Szénsavas vastartalmu savanyuviz.

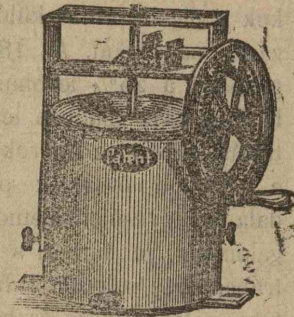
A legbiztosabb és legajánlatosabb óvszer a kolera ellen.

Kapható: a fürdőigazgatóságnál Koritniczán; Édeskúthy L.-nél Budapesten; Makovicky Péternél Rózsahegyén.

Augusztus 1-től fogva a t. fürdővendégek kényelmére az igazgatóságnál kapható 3 frt 50 krért naponként teljes ellátás, beleértve a gyógy- és zene-illetéket.

E fürdőhely magas fekvése 2679 láb a tenger színe fölött, mértföldekre elterülő fenyvesei és vadregényes erdői, ozónus, tiszta levegője: kiválóan ajánlják e fürdőhelyet a n. é. közönségnek.

Csudája az ipar legujabb találmányának.

Igen fontos és nélkülözhetetlen az emberiség javára és könnyebbégére, és pedig minden családnak, különösen a gazdaságban a földbirtokosoknál, ezen legnagyobb cs. kir. szabadalmazott találmány egész Európában szabadalmazva

Vajkőpülő készülék

mely nem ütő vagy kavará rendszer, hanem egy ujjonnan feltalált cs. kir. szabadalmazott kovácsolt vasból készült, — melynél fogva ki tiszta, hamisítatlan erőtelő és izletes vajat akar, saját maga készíthet, egész könnyedén, még egy 8 éves

gyermek segítségével is, mi legkésőbb három percig tart. A tisztántartása és szétszedhetése ezen vajkészüléknek igen könnyű és gyors, leírása minden nyelven található.

Egy kavará készülék által hamisítlan tejből 5 perc alatt édes vagy savanyu tejet és 3 perc alatt a legkitünőbb vajat készíthetni.

Hogy bárki ezen hasznos készüléket könnyű szerrel megszerezhesse, ajánlom a következő legolcsóbb áron u. m.:

1-ső szám	5 Liter helytartalommal hőmérővel	8 frt —
2-ik „	10 „ „ „	11 frt 50
3-ik „	25 „ „ „	35 frt —
4-ik „	45 „ „ „	45 frt —

Jegye! Ezen cs. kir. szabadalmazott, egészen finom és tartós ércből készült gépezet felülmúlja mindez ideig létező készüléket és kiállításuknál fogva valósággal disze a háztartásnak. Bizonyítékul, hogy ezen hirdetés egyedül igazságon alapul, nyilvánosan tudatom, hogy bárkinek rögtön visszafizetem a pénzt, ha nem felel meg céljának, melynél fogva rendelésnél semmi kockázattal nincs. Szétküldés vagy készpénzben, vagy posta utánvétellel, ezim kizárólag:

Az osztrák-magyar főképviselet egyetemes kiviteli iroda Löw. J. Bécsben (404) 2-30

II. Északivásut 26. szám.